

**Remissvar
diarienummer Fi2020/04978**

2021-09-06

Finansdepartementet
Konsumentenheten
Kansliråd Yvonne Stein
103 33 Stockholm

COM(2021) 346 final
**Förslag till EU-förordning om allmän
produktsäkerhet**

Sveriges Konsumenter välkomnar EU-kommissionens förslag att revidera direktivet om allmän produktsäkerhet och göra det till en förordning. Vi instämmer i de målsättningar som beskrivs i konsekvensanalysen. Förslaget har förutsättningar att uppdatera Europas säkerhetslagstiftning för att möta utmaningarna i samband med globala handelsflöden och digitalisering.

Vi vill särskilt understryka behovet av:

- Lagstiftningen som en grundläggande säkerhetsnivå och försiktighetsprincipen.
- Samstämmiga marknadsövervakningsregler mellan harmoniserade och icke-harmoniserade produkter samt de nya verktyg som ges till medlemsstaterna.
- Tydligare spårbarhet i leveranskedjan och ett större ansvar för online-marknadsplatsers och plattformars ansvar för säkerhet.
- Tydliga regler för produktåterkallelser.
- Nya bestämmelser om uppkopplade produkter.
- Riskbedömning som även täcker sårbara konsumenters behov, miljöhänsyn, säkerheten för produkter som tilltalar barn och livsmedelsimiterande produkter.
- Detaljerade kriterier för påföljder, vilket ger förutsättningar för konsekvent verkställighet i medlemsstaterna.
- EU-kommissionens nya befogenheter att anta genomförandeåtgärder och ställa upp specifika spårbarhetskrav.
- Tillsynen i CSN samordnas med nätverket för tillsyn av harmoniserade produkter.
- Samarbetet med konsumentorganisationer som ”trusted flaggers”.
- Utvecklat internationellt samarbete om produktsäkerhet.

Sveriges Konsumenter ser dock följande problem och hoppas att de kan lösas i Rådet och i förhandlingarna med Europaparlamentet:

- De idag oreglerade e-handelsplattformarna måste tvingas ta sitt produktsäkerhetsansvar. Deras skyldigheter måste förtydligas och stärkas så att verkställighetsåtgärder i slutändan kan riktas till dem. Det allmänna säkerhetskravet i artikel 5 bör riktas till ekonomiska aktörer inklusive online-marknadsplatser. Det är även nödvändigt att den nya lagen om digitala tjänster, DSA, tydliggör marknadsplatsernas ansvar för konsumentskyddande lagstiftning i allmänhet och mer specifikt i detta sammanhang ger stöd till ambitionerna i EUs nya generella produktsäkerhetslagstiftning.
- Medlemsstaterna måste ges i tydligt uppdrag att genomföra obligatorisk insamling av olycks- och skadedata att kommuniceras till en EU-gemensam databas.
- Meddelande om produktåterkallelse bör alltid publiceras. Om näringsidkare kan kontakta konsumenter direkt genom lagrade kontaktdata, bör återkallelsemeddelandena ändå publiceras eftersom konsumenter kan ha köpt produkter som gåvor eller sålt dem vidare vilket innebär att informationen riskerar att missa konsumenter.
- Förutom riskbaserad marknads kontroll är det väsentligt att myndigheterna utför slumpmässiga kontroller så att alla typer av farliga produkter kan upptäckas.
- Vi ställer oss frågande till uppbyggnaden av lagstiftningen för en säker produkt. Definitionen av säker produkt innehåller inte längre de punkter som ska beaktas i en sådan definition. Dessa återfinns nu under artikel 7 som då endast blir gällande när presumtionen för säkerhet inte uppfylls. Presumtionen om säkerhet finns dock i art 6, vilket är förvirrande. Punkterna i art 7.1 bör återföras till definitionen av säker produkt och hänvisningen till art 5 bör tas bort från art 7. I det nuvarande förslaget säger artikel 5 att produkter ska vara säkra, artikel 6 att för att kontrollera om produkter är säkra så ska standard efterföljas, nationella regler beaktas och kommissionens implementerande regler efterlevas. Artikel 7 kommer endast in när ett problem eller en säkerhetsrisk uppstår och då kan kriterierna i 7 användas för att bedöma om produkten är säker och för att exempelvis beordra att produkten tas bort från marknaden. Sveriges Konsumenter anser att innehållet i artikel 7 inte endast är till för produkter som satts på marknaden utan även nödvändigt och väsentligt för att tillse att företagen lever upp till regelverket innan produkter sätts på marknaden, exempelvis i designprocessen.
- Kommissionens genomförandeakter, med de specifika säkerhetskraven, bör vara juridiskt bindande och tillräckligt detaljerade för att verkställas direkt. En riskbaserad strategi är nödvändig vid utvecklingen av säkerhetskrav och utarbetandet av standarder. Säkerhetsnivåerna i kraven bör vara relevanta för riskernas och riskernas betydelse samt definieras av beslutsfattarna, inte ESO:erna. Eftersom ESO:erna inte behöver acceptera en standardiseringsbegäran från Kommissionen så finns det ingen rättssäkerhet för ekonomiska aktörer och marknads kontrollmyndigheter i avsaknad av europeisk standard.

Med vänlig hälsning

Jens Henriksson
internationell sekreterare